

ved 2den Behandling gjort opmærksom paa, at disse Udtryk ikke vare de heldigste, og vi have derfor tilladt os at foreslaae istedetfor „Capitalformue“ Ordet „Grundfond“, og istedetfor Udtrykkene: „Et muligt Overskud skal anbringes i let realisable Effecter“ at der „af et muligt Overskud dannes et Reservecfond“. Paa denne Maade troe vi tydeligere at have redigeret § 4.

§ 5 findes der en Slutningsbemærkning, som gaaer ud paa, at der af ethvert Regnskab for det sidst forløbne Aar skal, efterat det har været trykt paa Kassens Regning, tilstilles enhver i Hjælpekasssekredsen fast ansat Lærer og ethvert fungerende Sogneforstanderskab et Exemplar uden Betaling; men, da Kjøbstæderne ogsaa maae svare Bidrag, og der, som bekendt, disse ikke findes Sogneforstanderskaber, men derimod Communalbestyrelser, saa have vi tilladt os at foreslaae de paagældende Udtryk redigerede saaledes: „enhver fast ansat Lærer og Communalbestyrelse i Hjælpekasssekredsen et Exemplar uden Betaling.“

Med disse saa Ord skal jeg anbefale Forslagene.

Sasle: Med Hensyn til det første Endringsforslag, skal jeg bemærke, at det tydeligere end den tidligere Affattelse af Lovforslaget udtaler, at der ikke skal svares af Jordlodden, men ogsaa derved tydeligere fremstiller en Ulighed i Bidragene til disse Kasser. Ved et Institut som en Hjælpekasse, der skal pensionere afgaaede og svagelige Skolelærere og deres Efterladte og yde affældige Skolelærere Bidrag til at holde Hjælpe lærere, kan man gjøre Fordring paa, at Bidragene ligelig skulle repareres paa alle Overne, men det er ikke Tilfældet her, og denne Ulighed træder nu tydeligere frem, idet der efter det foreliggende Forslag skal ydes 2½ pCt. af al Indtægt af Lønningskorn og Penge, ligesom ogsaa af Offer og Accidenter. Uligheden træder nemlig tydeligere frem, naar man seer hen til, paa hvad Maade Kjøbstadlærerne erholde

deres Løn; de erholde hele deres Løn i Penge, og flere af dem have ikke engang fri Bøllig, ikke at tale om Jordlod, Fouragebidrag eller Brændsel. De skulle altsaa svare 2½ pCt. af Alt, hvad de have i Løn, hvorimod Landsby skolelærerne ikke skulle svare af Jordlodden, af Fouragebidraget, af Brændsel, af den frie Bøllig, som dog Altsammen udgjør en meget betydelig Deel af deres Løn. Naar der nu tales om Lønningskorn, Penge, Offer og Accidenter, saa fremtræder Uligheden endogsaa tydeligt med Hensyn til Landsby skolelærerne, thi de Landsby skolelærere, som faae en stor Part af deres Løn efter den gamle Degneløn i Brød, Flæsk, ½ og ¼ Gaas af hver Gaard, Og o. s. v., skulle heller ikke svare af disse Udgifter, altsaa komme disse Skolelærere til at svare Mindre end de, der faae den reglementerede Løn; og som bekendt ere de Degnekald, der have den gamle Lønningsmaade, de bedste. Det er saaledes en stor Ulighed i de Bidrag, der skulle ydes af Skolelærerne, og den samme Ulighed finder ogsaa Sted med Hensyn til de Bidrag, som skulle svares af Communen.

Under forrige Behandling have netop de Rigsdagsmand, som høre til Skolelærerstanden, talt imod det foreliggende Lovforslag; jeg har fra Skolelærerne i min Valgkreds faaet de samme Klager, idet de besvare sig over, at det navnlig for Kjøbstadskolelærernes Vedkommende allerede er trykkende nok at skulle udrede 1 Ed. Byg til Hjælpekassen, som dog i Gjennemsnit efter de sidste Aars Capitels-taxter ikke beløber mere end 4 Rd.; naar de have en Løn af 400 Rd., komme de derimod efter Lovforslaget til at svare 10 Rd., altsaa 2½ Gang saameget som nu. De klage over, at det allerede er dem trykkende nok med deres smaa Indkomster at svare de Bidrag, de nu skulle yde, men at det vilde være aldeles umuligt for dem at overkomme endnu større. Af de anførte Grunde, idet jeg navnlig tager Hensyn til, at de Mænd, til hvis Bedste Lovden skal gives, have udtalt sig imod den, skal jeg stemme imod Forslaget.